

תורת המגיד ממזריטש

הנהגות שנמצאו בכתבי־יד של הרבי ר' שמעלקי בשם רבו הק' המגיד זצ"ל

- (א) ראשית חכמה יראת ה' והיתה יראתי על פניכם לבלתי תחטאו, זה הבושה, והבושה מביאה לידי יראת חטא ולירא מלפניו ולהתבייש תמיד בבושה גדולה ויראה מלפניו יתברך שמלא כל הארץ כבודו, וחוקר כל הנסתרות וצופה ומביט כל התנועות, להתבונן דבר זה מאוד כמו שכתוב שויתי הוי"ה לנגדי תמיד. כמה שכתוב בשולחן ערוך אורח חיים סימן א' ס"א, לקיים מה שאמרו רז"ל איזה פרשה קטנה שכל גופי התורה תלויים בה, הוי אומר בכל דרכיך דעהו, להיות כל מעשיך אכילה ושתייה ושינה ומשגל הכל לעבודת הבורא יתברך שלא יהא רק מה שהוא הכרח כמבואר בש"ע סימן רל"א.
- (ב) להזהר מאוד מביטול תורה, ולהתמיד בכל מה דאפשר, ולקיים לא ימוש ספר התורה הזה מפיד, אך להזהר שיהא הלימוד לשמה בדחילו ורחימו, כי אורייתא בלא דחילו ורחימו מיד וישמע ה' ויחר אפו.
- (ג) לידע לפני מי אומר הדברים האלה, ואיזה הדברים הוא אומר, כי אורייתא וקוב"ה כולא חד רק שיהא לשמה.
- (ד) לידע הדרך אשר ידבק בה האדם בו יתברך.
- (ה) הזהר מאוד מלימוד שלא לשמה, שלא יעשה ח"ו סם המות. ולהיות זך ונקי בלי שום מחשבה זרה.
- (ו) ללמוד בכל יום תנ"ך, עד שירגיל בהם. ללמוד בכל יום משניות, ולחקן מה שפגם. ללמוד גמרא בעיון. שהגמרא עם עיון משבר ^{לדבר החכמה} הקליפות, אך שיהא לשמה.
- (ז) להזהר מאוד ללמוד ספרי מוסר בכל יום, בפרט ספר הקודש ראשית חכמה. מיניה לא תזון. להתבונן המוסר ולחזור ב' פעמים ולזכור.
- (ח) ללמוד תרי"ג מצוות ולהיות בקי בהם. על כל פנים לחזור בכל חודש תרי"ג מצוות.
- (ט) להזהר מאוד לשמור שבת כהלכתו בכל חומרות שהחמירו חכמים ראשונים ואחרונים ז"ל. ולהיות מחשבתו תמיד אל השבת. כמה שכתוב זכור את יום השבת שלא יסיח דעתו ממש מיום השבת.
- (י) להזהר מאוד להיות ממארי דחושבנא שיעשה בכל לילה קודם השכיבה חשבון על המעשים שעשה כל היום, שאם ראה שעבר עבירה ח"ו יתודה תיכף ויבקש מחילה ויקנוס את עצמו באיזה קנס ממון לצדקה.
- (יא) שלא לדבר שום שיחת חולין, אף מה שצריך לו מעת קומו ממטתו עד שעה אחר התפילה. אף עם אשתו ובני ביתו אם לא לצורך גדול. ויראה גם בזה לקצר בכל מה דאפשר גם שלא לדבר שיחה בטילה כל היום, רק בדברים הצורך לפרנסה או דברים ההכרחים, כמה שכתוב רז"ל דברת בם ולא בדברים

כה

בחורף, ובשבת ויום טוב מה ששייך להם, ולא יעבור מלומר כמה מזמורי תהלים בכל יום, ולומר לפני כל מצוה לשם יחד קודשא בריך הוא. (יח) להזהר שלא להוציא שם שמים לבטלה, ואם הזכיר ח"ו בשוגג אזי יקבל על עצמו תיכף נידוי. ויראה שיתירו לו בית-דין של שלרשה אנשים.

(יט) להזהר שיאמר בכל יום פרשת יראה ופרשת תשובה. ועל כל פנים ביום

התענית. ואחר כוונת הלב הן הן הדברים.

(כ) להזהר מאוד מאוד מגאווה שדוחק כביכול רגלי השכינה. כמה שכתבו רז"ל אין אני

והוא וכו'. ומכעס שהוא חמור גם כן כע"ז.

ומקובלים החמירו שאסור להתקרב בהדי' כי

טורפין נשמתו ממנו ועל זה נאמר לא יהיה

בך אל זר. וגם מהקפדה אף לדבר מצוה, ואף

בתוך ביתו, וכל שכן וח"ו ממחלוקת.

(כא) להזהר מאוד מהסתכלות נשים ובתולות

(אף נכריות), כי מביא את עצמו ח"ו לידי

הרהור. גם לא יסתכל על בגדי צבעונים של

אשה, ועל מטה שלהן, וגם על אשתו נדה לא

יסתכל, גם לא יסתכל על בהמה חיה ועוף

בשעה שנזקקין זה לזה. וגם לא יסתכל על

דבר טמא, ומכל שכן שלא יגע ח"ו באשת

איש שהוא יותר חמור מבנדה. גם לא יסתכל

על אות ברית קודש. וגם לא יסתכל בבית

המרחץ על אנשים ערומים.

(כב) להזהר מאוד להפריש חומש מקרן ומעשר

מרווחים לא פחות ממעשר. ולהיות שומר

מצוה מתי יבא לידי ואקיימנה, להיות זהיר

מאוד מעצבות, רק יקיים עבדו את ה' בשמחה,

כי העצבות כמעט כע"ז, שמראה שאינו רוצה

ח"ו בגזירות המלך והבורא יתברך.

בטלים. ובעת שיוכל ללמוד פשיטא דאסור, וגם בעת שאינו יכול ללמוד יזהר מאוד לדבק עצמו בבורא יתברך שלא יסיח דעתו ח"ו, וכל שכן שלא ידבר ח"ו כזבים ולשון הרע ורכילות וליצנות שהם מד' כתות שאינם מקבלים פני השכינה, כמבואר בכמה מקומות. גם בשעת מנחה יזהר שלא לדבר שיחת חולין עד שעה אחר ערבית.

(יב) להזהר מאוד לכבד את העניים בכל מה

דאפשר. ובפרט לעני הגון להיות על

שולחנו בכל שבת, ועל כל פנים בכל יום טוב,

ועל כל פנים בסוכות לתת מנה יפה חלק

אושפיזין לעני הגון ות"ח. לתת קודם שבת

וקודם כל רגל מתנות לעניים כפי יכולתו.

(יג) להזהר בכל מה דאפשר להתבודד יום אחד

בשבוע בתענית ובתשובה ובתורה ובתפילה.

ושלא להשיח שיחת חולין כל היום כלל, ולקרות

פרשת תשובה ופרשת יראה בכוונה.

(יד) להתפלל בכוונה. ותראה להתאמץ בכל

מה דאפשר שיהא בלי שום מחשבה זרה

ומכ"ש פניה ח"ו.

(טו) להזהר כל היום שלא יעבור ח"ו על בל

תשקצו להשהות נקביו ח"ו. ומכ"ש קודם

כל תפילה. ולהתפלל בנקיות, ולקיים כל קרבי.

וליתן קודם כל תפילה דבר מה לצדקה.

(טז) להזהר בעת שיודמן עונה שלא להתפלל

בבגדים אלה, אלא יחלוץ אפילו החלוק

והכובע.

(יז) להזהר לקרות ק"ש של האר"י ז"ל בכל

לילה. ואל יפסיק בין השינה אפילו בלא

ברכת המפיל, ולישן על כל פנים בטלית קטן

תמיד. ולעשות תיקון חצות בכל יום, אף שאין

לו פנאי ללמוד שאר שעורים בין בקיץ בין